

فهرست

	۲	واحد کار پنجم: آشنایی با انواع و منشأ برگ	هدف کلی
۲۱	۳	عبائی	پیش آزمون
۲۲	۴	۱۶- اصل و منشأ	هدفهای رفتاری
۲۲	۵	۱۷- انواع برگ عبائی	واحد کار اول: آشنایی با انواع و منشأ یوکا
۲۲	۶	۱۸- خواص بتانیکی	۱- اصل و منشأ
	۶	واحد کار ششم: شناسایی اصول داشت و تکثیر	۲- انواع یوکا
۲۴	۶	برگ عبائی	۳- خواص بتانیکی
۲۵		۱۹- آب و هوا	واحد کار دوم: شناسایی اصول داشت و تکثیر
۲۵	۷	۲۰- خاک و کود	یوکا
۲۶	۸	۲۱- ازدیاد	۴- آب و هوا
۲۸	۸	۲۲- آفات و امراض	۵- خاک
۲۹	۸	واحد کار هفتم: آشنایی با انواع و منشأ سجافی	۶- کود
۳۰	۹	۲۳- اصل و منشأ	۷- آفات و امراض
۳۰	۱۰	۲۴- انواع سجافی	۸- تکثیر یا ازدیاد
۳۰	۱۲	۲۵- خواص بتانیکی	واحد کار سوم: آشنایی با انواع و منشأ سانسوریا
	۱۳	واحد کار هشتم: شناسایی اصول داشت و تکثیر	۹- اصل و منشأ سانسوریا
۳۱	۱۳	سجافی	۱۰- انواع سانسوریا
۳۲	۱۴	۲۶- آب و هوا	۱۱- خواص بتانیکی
۳۲		۲۷- خاک و کود	واحد کار چهارم: شناسایی اصول داشت و تکثیر
۳۳	۱۵	۲۸- ازدیاد	سانسوریا
۳۵	۱۶	۲۹- آفات و امراض	۱۲- آب و هوا
۳۶	۱۷	آزمون نهایی	۱۳- خاک
۳۸	۱۷	پاسخ پیش آزمون	۱۴- ازدیاد
۳۸	۲۰	پاسخ آزمون نهایی	۱۵- آفات و امراض

پیمانۀ مهارتی

اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی

هدف کلی

پرورش و تکثیر و نگهداری انواع یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی

پیش‌نیاز: اصول پرورش گیاهان آپارتمانی

جدول زمانبندی

ساعت نظری	ساعت عملی
۴	۳۶

پیش‌آزمون

۱- به کیفیتی که زمان گلدهی گیاهان آپارتمانی را تحت تأثیر دمای مشخصی می‌توان تغییر داد ..... می‌گویند.

۲- کدام گیاه طالب هوای خنک است؟

الف - قاتسیا   ب - هویا   ج - مارچوبه   د - کفشک

۳- هر گیاه دارای حدی از عدم مقاومت در برابر نور مستقیم خورشید است که به آن نقطه ..... گویند.

۴- برای وادار کردن گیاهان روز بلند به گلدهی در روزهای کوتاه، معمولاً طول روز را به چند ساعت

می‌رسانند؟

الف - ۱۶   ب - ۱۰   ج - ۸   د - ۱۸

۵- از نظر فتوپریودیسم، آزالیا یک گیاه روز بلند است.

بلی   خیر

هدفهای رفتاری: فراگیر با گذراندن این پیمانه مهارتی، باید بتواند:

- ۱- انواع یوکا را نام ببرد.
- ۲- خواص گیاهشناسی یوکا را توضیح دهد.
- ۳- شرایط آب و هوایی و نگهداری یوکا را توضیح دهد.
- ۴- خاک مناسب پرورش یوکا را زیر نظر متخصص تهیه کند.
- ۵- محلول مناسب تغذیه یوکاها را با استفاده از کودهای محلول شیمیایی زیر نظر متخصص آماده نماید.
- ۶- آفات و امراض یوکا را بشناسد و با آنها مبارزه کند.
- ۷- یوکا را به روشهای پاجوش، قلمه ریزوم، قلمه ساقه و قلمه انتهایی نوک ساقه، زیر نظر متخصص تکثیر نماید.

نماید.

- ۸- تعویض گلدان و خاک یوکا را زیر نظر متخصص انجام دهد.
- ۹- انواع سانسوریا را نام ببرد.
- ۱۰- خواص گیاهشناسی سانسوریا را توضیح دهد.
- ۱۱- شرایط آب و هوایی و نگهداری سانسوریا را توضیح دهد.
- ۱۲- خاک مناسب پرورش سانسوریا را زیر نظر متخصص تهیه کند.
- ۱۳- سانسوریا را به روشهای قلمه برگ و تقسیم بوته تکثیر نماید.
- ۱۴- آفات و امراض سانسوریا را بشناسد و با آنها مبارزه نماید.
- ۱۵- گونه و ارقام برگ عبائی را نام ببرد.
- ۱۶- خواص گیاهشناسی برگ عبائی را توضیح دهد.
- ۱۷- شرایط آب و هوایی و نگهداری برگ عبائی را توضیح دهد.
- ۱۸- خاک و کود مناسب پرورش برگ عبائی را زیر نظر متخصص تهیه نماید.
- ۱۹- برگ عبائی را از طریق تقسیم ریزوم یا تقسیم بوته تکثیر نماید.
- ۲۰- آفات و امراض برگ عبائی را بشناسد و با آنها مبارزه نماید.
- ۲۱- انواع سجافی را نام ببرد.
- ۲۲- خواص گیاهشناسی سجافی را توضیح دهد.
- ۲۳- شرایط آب و هوایی و نگهداری سجافی را توضیح دهد.
- ۲۴- خاک و کود مناسب پرورش سجافی را تهیه کند.
- ۲۵- سجافی را از طریق جدا کردن گیاهچه و تقسیم بوته تکثیر نماید.
- ۲۶- آفات و امراض سجافی را بشناسد و با آنها مبارزه نماید.

توضیح: اسامی علمی گیاهان فقط برای اطلاع بیشتر فراگیران است و یادگیری آنها بجز ارقامی که نام فارسی ندارند، برای گذراندن این پیمانه مهارتی الزامی نیست.

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ یوکا شماره شناسایی: ۲۱۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	پیمانہ مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰
--	---	--

واحد کار اول:

آشنایی با انواع و منشأ یوکا

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	پیمانۀ مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ یوکا شماره شناسایی: ۲۱۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰
--	---	--

۱- اصل و منشأ

یوکا، گیاهی است از خانواده لیلیاسه که موطن اصلی آن، جنوب غربی قاره آمریکا است.

۲- انواع یوکا

واریتۀ های مختلف یوکا از جنس *Yucca elephantipes* هستند (شکل ۱-۱).

این جنس از یوکاها بدون خار یا تیغ هستند و به نام یوکای پافیلی و خنجری معروف اند.

واریتۀ های مهم این جنس عبارت اند:

۱-۲- یوکا جواهری Y.E. Jewel

۲-۲- یوکا پک Y.E. Puck

۳-۲- یوکا ابلق Y.E. Variegata

شکل ۱-۱

۳- خواص بتانیکی

یوکا از گیاهان دیر رشد و دارای برگهای بزرگ کشیده نوک تیز شمشیری و ایستاده است.

بتدریج که بر سن آن افزوده می شود برگهای پایین تر ریخته و ساقۀ آن لخت می گردد.

۱-۳- برگ: برگهای یوکا هنگامی که جوان هستند شفاف و مومی اند و با افزایش سن گیاه، برگها خشن می شوند.

۲-۳- گل: در مناطق گرمسیری ساقۀ گل دهنده، هر چند سال یک بار ظاهر می شود و گلهای سفید و کرمی به تعداد زیاد به شکل زنگوله ای کوچک و واژگون تولید می نماید ولی در آپارتمانها کمتر به گل می نشیند، گلها در برخی ارقام معطرند.

با حذف جوانۀ انتهایی یوکا، گیاه به صورت ۲ یا ۳ شاخه درمی آید که از نظر زیبایی جلوه خاصی دارد.

نکته ایمنی: برگهای این گیاه دارای لبۀ تیز و برنده است. از این رو، در زمان کار با آنها، دستان خود را از آسیبهای احتمالی آن محافظت کنید.

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر یوکا شماره شناسایی: ۲۱۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰
---	---	--

واحد کار دوم:

شناسایی اصول داشت و تکثیر یوکا

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر یوکا شماره شناسایی: ۲۱۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	پیمانۀ مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰
---	---	--

شکل ۲-۱

۴- آب و هوا

۴-۱- دما: درجه حرارت مطلوب یوکا، بین ۱۳ تا ۲۷ درجه سانتیگراد است. برخی از انواع یوکا، در برابر سرما مقاوم هستند اما در زمستان باید حداقل دمای ۷ تا ۸ درجه را برای آنها فراهم نمود (گلخانه‌های سرد) (شکل ۲-۱).
 در تابستان لازم است آنها را خارج از اتاق در حیاط یا بالکن نگهداری نمود.

۴-۲- نور: انواع یوکا به محل پر نور فضای آزاد بجز نور مستقیم خورشید نیاز دارند.

۴-۳- رطوبت نسبی: انواع یوکا، به هوای تقریباً خشک (۱۰٪ یا بیشتر) نیاز دارند.

۴-۴- آبیاری: آبیاری یوکا در تابستان به فاصله دو تا سه روز یک بار و در زمستان هر ده روز یک بار کافی است.

۵- خاک

- مناسبترین خاک برای پرورش یوکا، خاک سبک و سنی است که دارای ۵۰ درصد مواد آلی باشد.

- به‌طورکلی یوکا به گلدان متوسط تا بزرگ با زهکشی کامل و خاک مرغوب نیاز دارد.

- تعویض گلدان یوکا هر دو سال یک‌بار در بهار توصیه می‌شود.

- در هنگام تعویض گلدان دقت نمایید که خاک آن کاملاً فشرده شود.

۶- کود

- گیاه مسن نیاز کودی چندانی ندارد ولی در گیاهان جوان لازم است آنها را با کودهای محلول شیمیایی هفته‌ای یک بار طبق دستور کارخانه سازنده، تغذیه نمایید.

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر یوکا شماره شناسایی: ۲۱۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانته مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
---	--	--

۷- آفات و امراض

۱- خشک شدن برگها در زمستان

علت: گرمی هوا

علاج: انتقال به محل خنک‌تر و مه‌پاشی

۲- زرد شدن برگهای زیرین

علت: کافی نبودن نور

علاج: انتقال به محل پر نورتر

۳- پوشش پنبه‌ای سفید

علت: شبشک آردآلود

علاج: سمپاشی با سموم حشره‌کش تا رفع علائم (طبق دستورالعمل)

۴- سیاه شدن کامل برگهای یک شاخه

علت: آبیاری زیاد

علاج: کاهش دفعات آبیاری تا خشک شدن سطح خاک گلدان و کنترل زهکش گلدان

۵- سفید شدن سطحی بعضی از برگها مخصوصاً در داخل گلخانه‌ها

علت: قارچ بیماری سفیدک

علاج: استفاده از قارچ‌کشها تا رفع علائم (طبق دستورالعمل)

شکل ۳-۱

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر یوکا شماره شناسایی: ۲۱۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانته مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
---	--	--

۸- تکثیر یا ازدیاد

– این گیاه از طریق کاشت بذر، پاجوش، قلمه ساقه و قلمه ریزوم تکثیر می‌شود.

۸-۱- ازدیاد با بذر: کاشت بذر معمولاً در بهار و دمای ۲۰ درجه سانتیگراد صورت می‌گیرد. این روش در عمل، رایج نمی‌باشد.

۸-۲- ازدیاد با پاجوش: در پای گیاه یوکا، نهالهای جدیدی بوجود می‌آید که می‌توانید آنها را با ریشه جدا نموده، در خاک مناسب بکارید تا گیاه جدیدی تولید شود. در صورتی که پاجوشها فاقد ریشه باشند ابتدا آنها را در ماسه مرطوب ریشه‌دار نموده، سپس در خاک مناسب بکارید.

– گفتنی است این گیاه زمانی پاجوش تولید می‌کند که قسمت پای فیلی (قاعده ساقه) در داخل خاک بماند در حالی که اغلب، به خاطر زیبایی این قسمت را بیرون از خاک می‌گذارند.

۸-۳- ازدیاد با قلمه ساقه:

۸-۳-۱- از یوکاهایی که ساقه آنها برهنه شده است می‌توانید قلمه‌هایی به طول ۸ تا ۱۰ سانتیمتر تهیه نمایید سپس دو طرف انتهایی قلمه را با چسب پیوند بپوشانید تا ویروسها و قارچها به آنها حمله نکنند.

۸-۳-۲- قلمه‌ها را به‌طور افقی، طوری در ماسه شسته قرار دهید که نصف قطر آنها داخل ماسه و نصف دیگر، بیرون باشد (شکل ۱-۴).

۸-۳-۳- روی قلمه‌ها را با نایلون بپوشانید تا رطوبت آن حفظ شود.

– بعد از ریشه‌دار شدن و جوانه زدن می‌توانید آنها را به گلدانهای اصلی که حاوی خاک مناسب یوکا است منتقل نمایید.

۸-۴- ازدیاد یوکا با قلمه ریزوم: از قسمت زیر زمینی یوکا نیز می‌توانید قلمه ریزوم تهیه نمایید و با قرار دادن آن به‌طور خوابیده در ماسه مرطوب، اقدام به تکثیر و بدست آوردن گیاه جدید کنید؛ هر چند که این روش نیز معمول نیست.

شکل ۴-۱

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر یوکا شماره شناسایی: ۲۱۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانۀ مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
---	---	--

۵-۸- قلمه انتهایی نوک ساقه: مدتی پس از سربرداری یوکا، نهالهای کوچکی در انتهای آن پدیدار می‌گردد که می‌توانید آنها را در بهار از گیاه مادر جدا کرده، در ماسه مرطوب بکارید. بعد از ریشه‌دار شدن، نهالها را به گلدان با ترکیب مناسب خاک انتقال دهید.

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ سانسپوریا شماره شناسایی: ۲۱۳ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	پیمانہ مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسپوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	مہارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰
---	--	--

واحد کار سوم:

آشنایی با انواع و منشأ سانسپوریا

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ سانسوریا شماره شناسایی: ۲۱۳ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	پیمانۀ مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰
--	---	--

شکل ۵-۱

شکل ۶-۱

۹- اصل و منشأ سانسوریا (*Sanseveiria*)

گیاهی است بومی آفریقای جنوبی که به صورت بوته‌ای رویش دارد (شکل ۵-۱).

۱۰- انواع سانسوریا

۱۰-۱- *S. Cylindrica*: این گونه، بومی آفریقای جنوبی و دارای برگهای استوانه‌ای است.

۱۰-۲- *S. Stuckyi*: گونه‌ای است بومی رودزیا با ساقه کوتاه و خزنده که برگهای استوانه‌ای آن به ارتفاع بیش از ۹ سانتیمتر می‌رسد.

۱۰-۳- *S. trifaciata*: این گونه بومی آفریقا است، و از سایر گونه‌ها محبوبیت بیشتری دارد و به «Snake plant» معروف است. این گونه دارای برگهای سرنیزه‌ای و گوشتی است که تا ارتفاع ۱۴ سانتیمتر می‌رسد. رنگ برگها سبز تیره با رگه‌های عرضی سفید مایل به خاکستری است. گل‌های سبز روشن تا سفید آن، جذاب نیستند ولی عطر خوشی منتشر می‌کنند.

۱۰-۳-۱- *S.t. laurantii*: گونه فوق دارای وارپته‌ای است با برگهای سبز با نوارهای روشن افقی که بخاطر برگهای شمشیری شکل با حاشیه طلایی‌اش پرورش داده می‌شود (شکل ۵-۱).

۱۰-۴- *S. hahni*: این گونه، پا کوتاه و دارای برگهایی چرمی و خاکستری رنگ است. دارای وارپته‌ای با حاشیه زرد طلایی است (شکل ۶-۱).

<p>واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ سانسپوریا شماره شناسایی: ۲۱۳ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسپوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
---	--	--

شکل ۱-۷-۱

شکل ۱-۷-۲

۱۱- خواص بتانیکی

- گیاهی است دائمی ریزوم دار از خانواده لاله (Liliaceae) که به خاطر برگهای زیبا، مستقیم، سخت و شمشیر مانندش پرورش می یابد.

۱۱-۱- برگها: سانسپوریاها گیاهانی برگ زینتی هستند. گونه ها و واریته های این جنس دارای تنوع زیادی از نظر اندازه و رنگ برگ است.

برگها در سانسپوریاها ضخیم، مستقیم، سخت و شمشیر مانند است که نوع ابلق آن جلب توجه بیشتری می نماید (شکل ۱-۷-۱).

۱۱-۲- گل: گلها در این جنس جذاب نبوده ولی عطر دل انگیزی در هوا منتشر می نمایند.

۱۱-۳- ساقه: گیاه فاقد ساقه بوده و برگها مستقیماً از روی ریزومها خارج می شوند.

۱۱-۴- ریشه: ریشه ها زرد رنگ، که از ریزوم منشعب می شوند (شکل ۱-۷-۲).

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سانسیوریا شماره شناسایی: ۲۱۴ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
--	--	--

واحد کار چهارم:

شناسایی اصول داشت و تکثیر سانسیوریا

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سانسیوریا شماره شناسایی: ۲۱۴ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانۀ مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
--	--	--

۱۲- آب و هوا

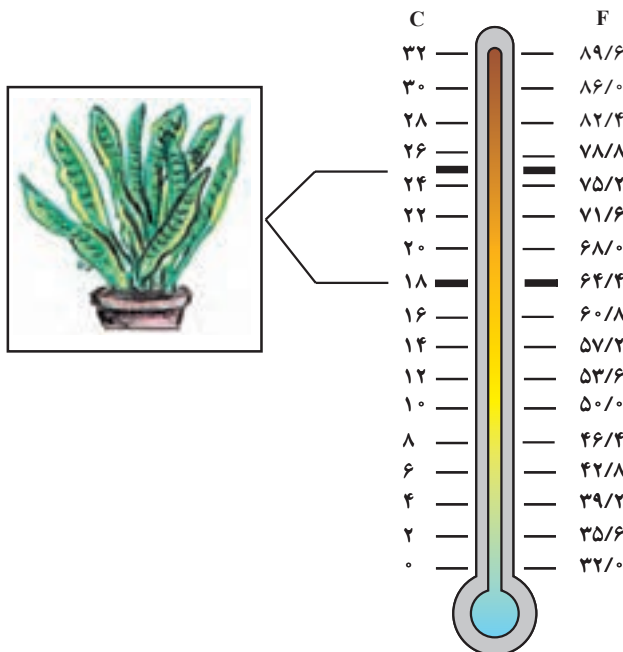
با توجه به موطن این گیاه که کشورهای آفریقایی است، می‌توانید آن را در شرایط مختلف نوری، آبی و خاکی پرورش دهید. این گیاه نسبت به شرایط نامساعد محیطی مقاوم است و می‌توانید در نقاط مختلف منزل آن را پرورش دهید.

– در مناطقی که سرمای زمستانه وجود نداشته باشد می‌توانید از این گیاه در باغهای صخره‌ای استفاده کنید.

در زمستان چنانچه در جای خنک از آن نگهداری می‌کنید، از دادن آب زیاد به گیاه خودداری کنید. زیرا آب زیاد سبب پوسیدگی ریشه گیاه می‌شود.

۱-۱۲- دما: سانسیوریا، گیاهی است که در هوای گرم

و در درجه حرارت ۲۵-۱۸ بهتر رشد می‌کند و به درجه حرارت‌های زیر صفر حساس است (شکل ۸-۱).

شکل ۸-۱

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	پیمانۀ مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سانسوریا شماره شناسایی: ۲۱۴ - ۲۱۳۱۰۳۱۰
--	---	---

۲-۱۲- نور: سانسوریایها، عموماً در محلّهای روشن رشد خوبی دارند ولی در محلّهای کم نور منازل نیز می‌توانید این گیاهان را پرورش دهید زیرا مقاومت نسبی بالایی دارند.

۳-۱۲- آبیاری: گیاه سانسوریا تا حدودی به بیماریهای قارچی حساس است لذا بهتر است در آبیاری آن دقت نمود. در تابستان به آبیاری بیشتری نیاز دارد.

۱۳- خاک

سانسوریا را می‌توانید در انواع خاکها پرورش دهید زیرا گیاه مقاومی است ولی بهترین رشد را در خاکهای شنی لومی دارد.

گیاهی است که عموماً در اکثر خاکها رشد خوبی دارد. ولی در مخلوطهای کاشت بدون خاک رشد خوبی ندارد.

۱۴- ازدیاد

تکثیر این گیاه به طریق غیرجنسی و به صورتهای قلمه‌زدن و تقسیم بوته صورت می‌گیرد.

۱-۱۴- قلمه برگ:

۱-۱-۱۴- برگها را به قسمتهایی که طول هر کدام حدود ۱۰ سانتیمتر است بریده و به‌طور عمودی در مخلوطی از تورب و ماسه پرلیت و یا ماسه خالص بکارید و در گلخانه گرم (۱۸ درجه) قرار دهید.

۲-۱-۱۴- بهتر است روی آنرا با صفحه شیشه‌ای بپوشانید تا زودتر ریشه‌دار شود. بدین طریق پس از چند هفته قلمه‌ها ریشه‌دار شده، جوانه می‌زنند. این طریقۀ ازدیاد بسیار راحت است (شکل ۹-۱). ولی چنانچه از ارقامی که دارای کناره‌های زرد رنگ‌اند قلمه برگ تهیه کنید گیاهانی بدست می‌آیند که حاشیۀ زرد رنگ ندارند. زیرا جوانه از قسمت میانی سبزرنگ

شکل ۹-۱

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سانسیوریا شماره شناسایی: ۲۱۴ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	پیمانہ مهارتی: اصول پرورش بوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰
--	--	--

شکل ۱۰-۱

آنها تشکیل می‌شود و قسمت زرد رنگ در تشکیل جوانه نقشی ندارد (شیمیر^۱) (شکل ۱۰-۱).
۲-۱۴- تقسیم بوته: در بهار به هنگام تعویض گلدان می‌توانید این کار را به ترتیب زیر انجام دهید.

شکل ۱۱-۱-۱

۱-۲-۱۴- زمانی که طول برگها در ارقام پا بلند به ۲۰ سانتیمتر و در ارقام پا کوتاه به ۱۰ سانتیمتر رسید، در اردیبهشت تا شهریور ماه می‌توانید گیاه پایه مادری را از گلدان خارج نمایید (شکل ۱۱-۱-۱).

۱- شیمیر: به اختلاف بافتهای کنار هم در اثر جهش سلولهای غیر جنسی اطلاق می‌شود.

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سانسیوریا شماره شناسایی: ۲۱۴ - ۲۱۰ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱</p>	<p>پیمانہ مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۳۱۰ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۳۱۰ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱</p>
--	--	--

شکل ۱-۱۱-۲

۲-۲-۱۴- گیاهی را که خارج نموده‌اید با چاقویا قیچی باغبانی از محل طوقه به چند قسمت تقسیم نمایید (شکل‌های ۱-۱۱-۲ و ۱-۱۱-۳).
۳-۲-۱۴- هر دو تا سه گیاهچه را در یک گلدان با ترکیب خاکی مناسب بکارید (شکل ۱-۱۱-۴).

توجه: مزیت این طریقه ازدیاد نسبت به سایر روشها در این است که ارقام ابلق صفت، ابلقی کناره برگهای خود را حفظ می‌کنند.

شکل ۱-۱۱-۴

شکل ۱-۱۱-۳

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سانسوریا شماره شناسایی: ۲۱۴ - ۲۱۳۱۰۳۱۰
--	---	---

۱۵- آفات و امراض

— برگها رنگ پریده و نقوش خود را از دست داده‌اند:
علت: نور کافی نیست و یا گیاه احتیاج به تغذیه مصنوعی دارد.
علاج: گلدان را به محل روشن‌تر با نور غیرمستقیم منتقل نموده، یا کمبود عناصر خاک گلدان را با تغذیه مصنوعی هر سه هفته یک بار جبران نمایید.

— زخمهای قهوه‌ای روی برگها نمایان شده‌اند:
علت: آبیاری بیش از اندازه بوده است.
علاج: اجازه دهید سطح خاک گلدان در فاصله بین دو آبیاری خشک شود و سپس آبیاری نمایید. زهکش را بازدید کنید.

— برگهای پنبه‌ای شکل سفید رنگ روی برگها ظاهر شده‌اند:
علت: حشره آفت عامل آن است.
علاج: با پنبه آغشته به محلول سم لکه‌ها را خیس و یا دو هفته یک بار با سم حشره‌کش نفوذی گیاه را سمپاشی نمایید تا علائم برطرف گردند.

— حاشیه برگها دارای لکه‌های قهوه‌ای و خشک شده است:
علت: برگهای گیاه با شیشه گرم در ارتباط است.
علاج: آن را جابجا کنید.

— نقاط قهوه‌ای رنگ مانند روی برگها مشاهده می‌گردند:
علت: از مواد براق‌کننده شیمیایی استفاده نموده‌اید.
علاج: برگها را با پارچه یا اسفنج مرطوب تمیز نمایید.

— برگها بدشکل و حاشیه آنها جویده شده است:
علت: گیاه تشنه و هوا گرم است.
علاج: گلدان را آبیاری و به محل خنک منتقل نمایید.

— برگهای جدید نرم و آبکی هستند و می‌افتند:
علت: تغذیه بیش از اندازه است.
علاج: تغذیه مصنوعی را متوقف نمایید تا برگها سفت گردند، نصف میزان توصیه شده کافی است. تغذیه در پاییز و زمستان لازم نیست.

— برگها سیاه رنگ شده و آبکی هستند:
علت: یخ‌زدگی عامل آن است.
علاج: در شیبهای سرد گیاه را نزدیک شیشه قرار ندهید، گلدان را به محل گرمتری منتقل کنید.

— برگها از قاعده می‌پوسند:
علت: زیادی آبیاری خاک باتلاقی شده است.
علاج: آب زیر گلدانی را خارج کنید و اجازه دهید خاک سطح گلدان در فاصله بین دو آبیاری خشک شود، آبیاری بعدی را با میزان کمتری انجام دهید، زهکش را بازدید نمایید.

شکل ۱۲ - ۱

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ برگ عبائی شماره شناسایی: ۲۱۵ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	پیمانہ مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسپوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰
---	--	--

واحد کار پنجم:

آشنایی با انواع و منشأ برگ عبائی

<p>واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ برگ عبائی شماره شناسایی: ۲۱۵ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>بیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
---	---	--

۱۶- اصل و منشأ

برگ عبائی گیاهی ریزوم دار و بوته‌ای و برگ زینتی از خانواده سوسنیها (Liliaceae) است.

این گیاه که از دیرباز مورد استفاده زینتی داشته، بومی چین است و تحمل شرایط نامساعد محیطی را دارد (شکل ۱-۱۳).

شکل ۱-۱۳

۱۷- انواع برگ عبائی (*Aspidestria elatior*)

- این گیاه تنها دارای یک گونه با دو رقم ابلق و معمولی است.

- در ایران، گونه معمولی آن، بیشتر از رقم، ابلق دیده می‌شود (شکل ۱-۱۴).

شکل ۱-۱۴

۱۸- خواص بتائیکی

۱۸-۱- ریشه: برگ عبائی، دارای ریشه‌های مشعب و زرد رنگ است (شکل ۱-۱۵-۱).

شکل ۱-۱۵-۱

<p>واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ برگ عبائی شماره شناسایی: ۲۱۵ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانۀ مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
---	---	--

شکل ۲-۱۵-۱

۱۸-۲- ساقه: این گیاه، فاقد ساقه حقیقی است و دارای ریزومهای کوتاهی است که برگها از روی آنها خارج می شوند به طوری که به نظر می رسد برگها از درون خاک خارج شده اند. برگها دائمی و همیشه سبزند (شکل ۲-۱۵-۱).

۱۸-۳- برگ: برگها قاعده ای مستطیلی - سرنیزه ای به طول ۴۰ تا ۵۰ سانتیمتر، عریض و چرمی و دارای دمبرگ طویل و رقمی با برگهای ابلق است.

۱۸-۴- گل: گل در این گیاه کوچک، بنفش رنگ با دُمگل کوتاه که در سطح گلدانها ظاهر شده، جنبه زینتی ندارد.

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ عبائی شماره شناسایی: ۲۱۶ – ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانته مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ – ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
--	--	--

واحد کار ششم:

شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ عبائی

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ عبائی شماره شناسایی: ۲۱۶ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
--	---	--

۱۹- آب و هوا

- به طور کلی برگ عبائی طالب آب و هوای مرطوب و مکانهای سایه است با این همه، نسبت به شرایط نامساعد محیطی مقاومت نسبی خوبی دارد.

۱-۱۹- دما: نسبت به دمای کم بسیار مقاوم است به طوری که دمای حدود صفر را تحمل می کند. بهترین دما برای رشد مناسب آن حدود ۱۱ درجه می باشد (شکل ۱۶-۱).

۲-۱۹- نور: از نظر نیاز نوری یکی از کم توقع ترین گیاهان است ولی در نور غیرمستقیم بهترین رشد را دارد. اگر مدت زمان طولانی در محل کم نور قرار گیرد مقاومت نسبتاً خوبی دارد.

۳-۱۹- رطوبت نسبی: نسبت به مه پاش بویژه در تابستان واکنش خوبی نشان می دهد.

۴-۱۹- آبیاری: از نظر آبیاری، این گیاه در تابستان به دو تا سه بار در هفته و در زمستان به هر دو هفته یکبار آبیاری نیاز دارد.

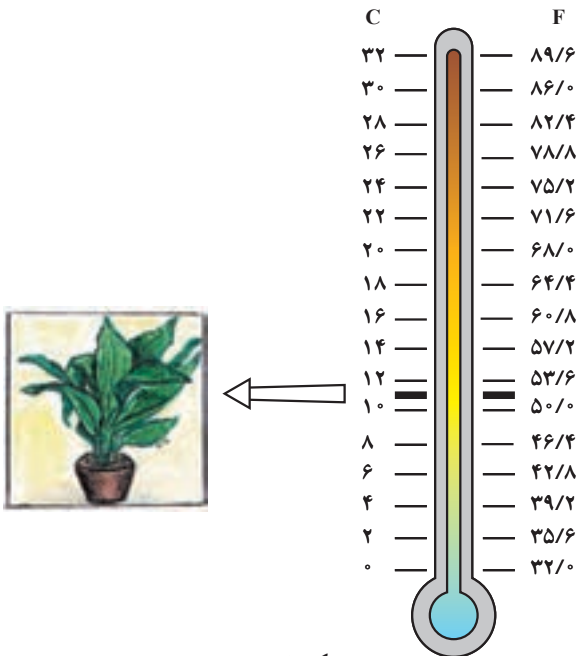
۲۰- خاک و کود

برگ عبائی به خاکی غنی نیاز دارد که با توجه به دستورالعمل زیر می توانید آن را تهیه کنید.

- خاک باغچه $\frac{1}{3}$ + ماسه $\frac{1}{3}$ + کمپوست یا کود پوسیده

برای تقویت گیاه از طریق تغذیه مصنوعی با کودهای شیمیایی محلول در آب مخصوص گیاهان زینتی هر دو هفته یکبار طبق دستور محلول پاشی نمایید.

- ارقام ابلق در خاکهای فقیر نیز رشد نسبتاً خوبی دارند.

شکل ۱۶-۱

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ عبائی شماره شناسایی: ۲۱۶ - ۲۱۰ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱</p>	<p>پیمانہ مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱</p>
--	---	--

۲۱- ازدیاد

با توجه به اینکه این گیاه دارای ریزومهای سطحی است می‌توانید آن را با تقسیم ریزوم یا تقسیم بوته در بهار، طبق دستور زیر، تکثیر نمایید.

۱-۲۱- گیاه پایه مادری را از گلدان خارج نمایید (شکل

۱-۱۷-۱).

شکل ۱-۱۷-۱

۲-۲۱- بوته را از محل طوقه با چاقوی تیز یا قیچی

باغبانی به چند قسمت تقسیم کنید (شکل ۲-۱۷-۱).

شکل ۲-۱۷-۱

۳-۲۱- هر قسمت را در گلدانی با ترکیب خاکی مناسب

قرار دهید (شکل ۳-۱۷-۱).

شکل ۳-۱۷-۱

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ عبائی شماره شناسایی: ۲۱۶ - ۲۱۰۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانہ مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۰۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۰۳۱۰۳۱۰</p>
---	--	---

شکل ۱-۱۷-۴

۴-۲۱- گلدانها را به مدت ۱۰ تا ۱۵ روز در محل سایه و خنک قرار دهید و در ساعات گرم روز مه پاشی نمایید (شکل ۴-۱۷-۱).

۵-۲۱- سپس آنها را به محل اصلی در منازل منتقل کنید و یا برای فروش ارائه دهید.

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ عبائی شماره شناسایی: ۲۱۶ - ۲۱۰ - ۲۱۳۱۰</p>	<p>پیمانته مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۰ - ۲۱۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۰ - ۲۱۳۱۰</p>
---	---	---

۲۲- آفات و امراض

— زخمهای سفید پنبه‌ای در سطح زیرین برگها
بوجود آمده‌اند:

علت: حشره حشره مخصوص باعث این عارضه است.

علاج: هر دو هفته یکبار با سم حشره کش نفوذی طبق دستور، سمپاشی نمایید تا علائم مذکور برطرف گردند.

— با پنبه آغشته به سم هم می‌توانید لکه‌ها را خیس نمایید.

— برگها رو به زردی می‌روند و سقوط می‌کنند:

علت: آبیاری بیش از اندازه است.
علاج: اجازه دهید در فاصله بین دو آبیاری سطح خاک خشک شود.
— زهکش را بازدید نمایید.

— برگها شکاف برمی‌دارند:

علت: تغذیه زیاد است.
علاج: آن را تا تابستان آینده متوقف کنید.
— تغذیه را هر ماه فقط یکبار و با نصف میزان توصیه شده انجام دهید.

— برگها نرم و آبکی و سبز تیره هستند:

علت: هوای خیلی سرد یا یخ‌زدگی موجب آن است.

علاج: گیاه را به محل گرمتری منتقل نمایید.

— در طول رگبرگها نقاط زرد رنگ مشاهده می‌گردد و لکه‌های قهوه‌ای روی ساقه و سطح زیرین برگها ظاهر شده‌اند:

علت: حشره آفت عامل این عارضه است.
علاج: با سم حشره کش نفوذی هر ماه یکبار طبق دستور سمپاشی نمایید تا علائم برطرف گردند.

— لکه‌های سوخته و قهوه‌ای روی برگها مشاهده می‌گردند:

علت: آفتاب سوختگی
علاج: گیاه را از اشعه مستقیم آفتاب در امان نگهدارید.

— برگهای صدمه دیده را از قاعده قطع نمایید.
— برگها دارای نقاط ریز قهوه‌ای هستند:

علت: ضایعه مربوط به استفاده از مواد براق‌کننده است.

علاج: از آنها استفاده نکنید، پارچه و اسفنج مرطوب به کار ببرید.

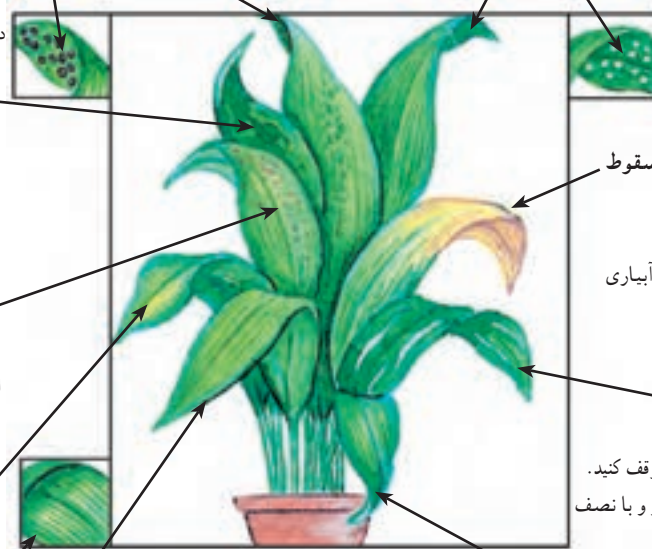
— برگها رنگ پریده هستند:

علت: هوا خشک و خاک گلدان ضعیف است.
علاج: گلدان را تعویض و گیاه را آبیاری نمایید.

— برگها رنگ خود را از دست داده‌اند و در سطح زیرین آنها تارهای عنکبوتی مشاهده می‌گردد:

علت: عامل آن کنه قرمز ریز است.
علاج: هر ۱۴ روز یکبار با سم کنه کش طبق دستور سمپاشی نمایید.

— غبارباشی در کاهش آفات مؤثر است.

شکل ۱۸-۱

<p>واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ سجافی شماره شناسایی: ۲۱۷ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>بیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
---	--	--

واحد کار هفتم:

آشنایی با انواع و منشأ سجافی

<p>واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ سجافی شماره شناسایی: ۲۱۷ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانۀ مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
---	---	--

۲۳- اصل و منشأ

– سجافی گیاهی علفی، بوته‌ای، سریع‌الرشد و برگ زینتی از خانواده سوسنیها یا لیلیاسه (Liliaceae) است که در مناطق گرم آمریکا، آفریقا و اروپا می‌روید.
– به علت وضعیت بخصوص برگها که حالت آویزان شده دارند می‌توانید از آنها در سبدهای آویزان استفاده کنید (شکل ۱-۱۹).

– این گیاه برای کشت در آب مناسب است.

– ضمناً به این گیاه «برگ گندمی» هم می‌گویند.

شکل ۱-۱۹

۲۴- انواع سجافی

این گیاه دارای انواع سبز و ابلق است و حدود ۶۰ گونه دارد. ولی در ایران تنها گونه *ch. comosom* پرورش داده می‌شود.

شکل ۱-۲۰-۱

۲۵- خواص بتائیکی

۱-۲۵- ریشه: سجافی، دارای اندام زیرزمینی گوشتی است، ریشه‌ها غده‌ای، دوکی شکل و سفید رنگ هستند (شکل ۱-۲۰-۱).

۲-۲۵- برگ: برگهای سجافی به طول ۳۰ سانتیمتر، نواری شکل و آویزان هستند که جنبه زینتی به گیاه داده است. معمولاً برگها را هم به رنگ سبز ساده و هم به رنگ سبز با خطوطی کرم رنگ که به گیاه حالت ابلق می‌دهد می‌بینید (شکل ۲-۲۰-۱).

۳-۲۵- گل: گل در این گیاه کوچک به رنگ زرد یا سفید است که جنبه زینتی ندارد.

– گلها بر روی ساقه گلدهنده که منتهی به گیاهچه می‌شوند می‌رویند.

شکل ۲-۲۰-۱

۴-۲۵- ساقه: این گیاه فاقد ساقه حقیقی است و برگهای آن مستقیماً از روی ساقه کوتاه سطحی می‌رویند (شکل ۲-۲۰-۲).

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سجافی شماره شناسایی: ۲۱۸ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانہ مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مہارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
--	---	--

واحد کار هشتم:

شناسایی اصول داشت و تکثیر سجافی

۲۶- آب و هوا

- به طور کلی با توجه به موطن اصلی آن، طالب آب و هوای گرم است، پس بهتر است گلدان را در محل‌های گرم منزل قرار دهید.

۱-۲۶- دما: سجافی، نسبت به دمای کم بسیار مقاوم است به طوری که، دمای حدود صفر درجه را به خوبی تحمل می‌کند.

- بهترین دما برای رشد مناسب آن، حدود ۱۱ درجه سانتیگراد می‌باشد (شکل ۲۱-۱).

۲-۲۶- نور: از نظر نیاز نوری کم توقع است ولی اگر گلدان سجافی را نزدیک پنجره بگذارید به نحوی که از نور غیرمستقیم استفاده کند بهترین محل را برای رشد آن انتخاب کرده‌اید.

- اگر مدت طولانی آن‌را در محل کم نوری قرار دهید برگ‌ها به رنگ سبز تیره درآمده و نوار سفید وسط برگ‌ها در نوع ابلق محو می‌شود.

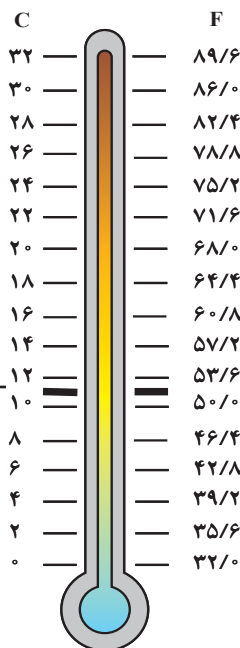
۳-۲۶- رطوبت نسبی: اگر در روزهای تابستان دمای محیط بیش از ۱۵ C است بهتر است مه‌پاشی بر روی برگ‌ها را روزانه انجام دهید.

۴-۲۶- آبیاری: در تابستان دو تا سه بار در هفته و در زمستان هفته‌ای یک بار آبیاری کافیت.

۲۷- خاک و کود

ترکیب مناسب خاک، برای سجافی با توجه به ریشه‌های گوشتی که دارد کمی سنگین‌تر از سایر گیاهان آپارتمانی است و با توجه به دستورالعمل زیر می‌توانید آن‌را تهیه نمایید (شکل ۲۲-۱).

$$\text{خاک باغچه } \frac{1}{3} + \text{ماسه } \frac{1}{3} + \text{کمپوست } \frac{1}{3}$$

شکل ۲۱-۱

شکل ۲۲-۱

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سجافی شماره شناسایی: ۲۱۸ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
--	---	--

– برای تقویت گیاه از طریق تغذیه مصنوعی، آن را با کودهای شیمیایی محلول در آب مخصوص گیاهان زینتی هر دو هفته یکبار طبق دستور محلول پاشی نمایید.

۲۸- ازدیاد

از آنجا که سجافی گیاهی سریع‌الرشد است از طریق ریشه‌دار کردن گیاهچه‌های کوچکی که روی ساقه‌های مُسن آن ظاهر می‌شوند و نیز از راه تقسیم بوته، قابل تکثیرند بدین منظور به ترتیب زیر اقدام نمایید.

۲۸-۱- تکثیر بوسیله گیاهچه:

۱-۱-۲۸- به تعداد گیاهچه‌های کوچکی که روی ساقه‌های گل‌دهنده مُسن آن ظاهر شده‌اند گلدانهای استکانی تهیه نمایید (شکل ۱-۲۳-۱).

شکل ۱-۲۳-۱

۲-۱-۲۸- در این گلدانها، ترکیب خاکی مناسب، مطابق دستورالعمل شماره ۲۷، بریزید.

شکل ۱-۲۳-۲

۳-۱-۲۸- گلدانهای حاوی خاک مناسب را کنار پایه مادری بگذارید و انتهای گیاهچه‌ها را روی سطح خاک گلدانها قرار دهید.

۴-۱-۲۸- کمی خاک روی محل اتصال گیاهچه به ساقه گل‌دهنده بریزید (شکل ۲-۲۳-۱).

۵-۱-۲۸- پس از جوانه زدن، گیاهچه ریشه‌دار را از پایه مادری قطع کنید.

۶-۱-۲۸- حال گلدانهای حاوی گیاهچه‌ها را به مدت ۱۰ تا ۱۵ روز در محل سایه و خنک قرار دهید و سپس به محل اصلی در منازل انتقال دهید (شکل ۳-۲۳-۱).

شکل ۱-۲۳-۳

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سجافی شماره شناسایی: ۲۱۸ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانۀ مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
--	--	--

شکل ۱-۲۴

۱-۲۸-۷- می‌توانید گیاهچه‌ها را از پایه مادری جدا نموده، در ظروف آب ریشه‌دار نمایید و سپس در گلدان بکارید (شکل ۱-۲۴).

شکل ۱-۲۵-۱

۲-۲۸-۲- تقسیم بوته:

۱-۲۸-۲-۱- گیاه پایه مادری را از گلدان خارج نمایید (شکل ۱-۲۵-۱).

شکل ۱-۲۵-۲

۲-۲۸-۲-۲- بوته را از محل طوقه با چاقوی تیز یا قیچی باغبانی، بسته به بزرگی بوته به چند قسمت تقسیم نمایید (شکل ۱-۲۵-۲).

شکل ۱-۲۵-۳

۳-۲۸-۲-۳- هر قسمت را در گلدانی با ترکیب خاکی شماره ۲۷، بکارید (شکل ۱-۲۵-۳).

۴-۲۸-۲-۴- گلدانها را به مدت ۱۰ تا ۱۵ روز در محل سایه و خنکی قرار داده، در ساعات گرم روز مه‌پاشی نمایید.

۵-۲۸-۲-۵- سپس آنها را به محل اصلی در منازل منتقل کنید و یا برای فروش ارائه دهید.

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سجافی شماره شناسایی: ۲۱۸ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانته مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
--	---	--

۲۹- آفات و امراض

— لکه‌های قهوه‌ای روی برگها ظاهر شده‌اند:
علت: این عارضه مربوط به اثر مواد براق‌کننده است.
علاج: با پارچه خیس آن را تمیز کنید تا لکه‌ها محو شوند، از مواد براق‌کننده استفاده نکنید.

— حشرات سبزه‌رنگی حاشیه برگها را می‌خورند:
علت: وجود شته
علاج: هر ۱۴ روز یک بار با سم حشره‌کش تمامی سمپاشی نمایید.

— برگها خاکستری‌رنگ و پژمرده و سطح زیرین آنها پر از تار عنکبوت است:
علت: عامل آن کنه ریز قرمز است.
علاج: با سم کنه‌کش طبق دستور سمپاشی نمایید تا آفات از بین بروند.

— گیاهچه‌های ظاهر شده گیاه را به یک طرف کشانده‌اند:
علاج: احتیاج به تعویض گلدان و تکثیر با گیاهچه‌ها دارد.

— وسط گیاه از قاعده برگها پوسیده است:
علت: این نارسایی مربوط به آبیاری زیاده از اندازه است.
علاج: آبیاری را قطع کنید، ممکن است گیاه شما تلف شود.

— برگها نرم و شفاف هستند:
علت: هوا خیلی سرد است.
علاج: گیاه را به محل گرم‌تری انتقال دهید.

— نوک برگها قهوه‌ای می‌شوند:
علت: گیاه تشنه است و یا اشعه مستقیم آفتاب عامل آن است.
علاج: فوراً آبیاری کنید و یا محل گلدان را تغییر دهید.

— برگها ضعیف، لاغر، دراز هستند، رنگ خود را از دست داده، خشک می‌شوند:
علت: درجه حرارت خیلی بالاست.
علاج: گلدان را برای مدت ۱۵ دقیقه درون تشت پر از آب قرار دهید و سپس به محل خنک‌تری منتقل نمایید.

شکل ۲۶-۱

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	پیمان‌ه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ‌عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سجافی شماره شناسایی: ۲۱۸ - ۲۱۳۱۰۳۱۰
--	--	--

آزمون نهایی

- ۱- یوکاها از دسته گیاهان سریع‌الرشد محسوب می‌شوند؟
 بلی خیر
- ۲- حداقل دما برای نگهداری یوکا در زمستان ..... سانتیگراد است؟
 الف - ۷ تا ۸ درجه   ب - ۳ درجه   ج - ۵ درجه   د - ۲ درجه
- ۳- دوره آبیاری هر ۱۰ روز یک‌بار در زمستان برای یوکا مناسب است؟
 بلی خیر
- ۴- در مورد اصل و منشأ و خانواده یوکا توضیح دهید.
- ۵- گل‌های یوکا چه رنگی هستند و به چه شکلی دیده می‌شوند؟ یوکا در چه شرایطی کمتر تولید گل می‌کند؟
- ۶- زمان مناسب جداسازی قلمه‌های انتهایی نوک ساقه در یوکا ..... است.
- ۷- کدام نوع خاک برای پرورش یوکا مناسبتر است؟
 الف - سنگین و دارای مواد آلی   ب - شنی خالص
 ج - هوموس خالص   د - سبک و شنی دارای ۵۰٪ مواد آلی
- ۸- سانسوریا بومی ..... است.
- ۹- ریشه سانسوریا کدام اندام است؟
 الف - پیاز   ب - ریزوم   ج - غده   د - هیچ‌کدام
- ۱۰- سانسوریا بهترین ریشه را در چه نوع خاک‌هایی تولید می‌کند؟
- ۱۱- چرا گیاهان حاصل از قلمه برگ‌هایی که دارای کناره‌های زرد رنگ هستند حاشیه زرد ندارند؟
- ۱۲- گندیدگی برگ‌ها نشان‌دهنده بیماری ..... است که با محدود کردن ..... می‌توان از آن جلوگیری کرد.
- ۱۳- برگ‌عبائی دارای چند گونه است؟
- ۱۴- به‌طورکلی برگ‌عبائی طالب چگونه آب و هوایی است؟
- ۱۵- برگ‌عبائی از نظر نیاز نوری یکی از کم‌توقع‌ترین گیاهان است.
 بلی خیر

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سجافی شماره شناسایی: ۲۱۸ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانته مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
--	---	--

۱۶- برگ عبائی نسبت به مه پاش، بویژه در تابستان، واکنش خوبی نشان نمی دهد؟

بلی خیر

۱۷- علایم هوای خشک و ضعف خاک گلدان در برگ عبائی چیست؟

الف - ریزش برگها   ب - رنگ پریدگی برگها

ج - برگ سوختگی   د - خشکی برگها

۱۸- سجافی در کدام مناطق می روید؟

الف - آمریکا   ب - اروپا

ج - آفریقا   د - هر سه

۱۹- سجافی برای کشت در آب مناسب نیست

بلی خیر

۲۰- در چه صورتی ممکن است برگهای سجافی به رنگ سبز تیره درآمده، نوار سفید وسط برگها در نوع

ابلق محو شود؟

۲۱- ترکیب خاکی مناسب برای سجافی با توجه به ریشه های آن باید کمی ..... از خاک سایر گیاهان

آپارتمانی باشد.

۲۲- می توان گیاهچه های سجافی را پس از جداسازی از پایه مادری در آب نیز ریشه دار نمود؟

بلی خیر

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سجافی شماره شناسایی: ۲۱۸ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>پیمانانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
--	---	--

پاسخ پیش آزمون

- ۱- فورساز
- ۲- د
- ۳- مرگ گیاه
- ۴- الف
- ۵- بلی

پاسخ آزمون نهایی

- ۱- خیر
- ۲- الف
- ۳- بلی
- ۴- منشأ: جنوب غربی قاره آمریکا. خانواده: لیلیاسه
- ۵- گلها: سفید و کرمی رنگ. شکل: زنگوله ای کوچک. در آپارتمانها
- ۶- بهار
- ۷- د
- ۸- آفریقای جنوبی
- ۹- ب
- ۱۰- شنی لومی
- ۱۱- زیرا جوانه از قسمت میانی سبز رنگ آن بوجود آمده است.
- ۱۲- قارچی - آبیاری
- ۱۳- یک گونه
- ۱۴- مرطوب
- ۱۵- بلی
- ۱۶- خیر
- ۱۷- ب
- ۱۸- د
- ۱۹- خیر
- ۲۰- اگر مدت طولانی در محل کم نوری قرار گیرد.
- ۲۱- سنگین تر
- ۲۲- بلی